

Tomasz Pudłocki, *Skowronek-Horecki Andrzej (1883–1961)* [w:] *Tekstowa kartoteka osobowa przemyslan*, pod red. Anny Siciak – na stronie Przemyskiej Biblioteki Publicznej;

zob. także Tomasz Pudłocki, *Skowronek (od 1946 Horecki) Andrzej (1883–1961)* [w:] *Słownik biograficzny twórców oświaty i kultury XIX i XX wieku Polski południowo-wschodniej*, pod red. Andrzeja Meissnera, Kazimierza Szmyda, Rzeszów 2011 s. 366-367

SKOWRONEK-HORECKI Andrzej (1883–1961), nauczyciel, animator kultury, poeta.

Ur. 17 X 1883 w Skołoszowie, pow. jarosławski, syn Andrzeja Skowronka i Karoliny z domu Fiut. Do Gimnazjum uczęszczał w Jarosławiu w latach 1897/1898–1904/1905, a po zdaniu matury kształcił się na Wydziale Filozoficznym Uniw. Lwowskiego (1905/1906–1908/1909), studiując filologię polską i klasyczną. Decyzją Rady Szkolnej Krajowej z dn. 1 IX 1910 został mianowany zastępcą nauczyciela w Filii Gimnazjum w Stryju, potem od 1 IX 1911 w Filii VII Gimnazjum we Lwowie, od 1 II 1912 w VIII Gimnazjum, zaś od 1 IX 1912 w Gimnazjum w Przemyślu na Zasaniu. Dn. 18 II 1913 zdał egzamin nauczycielski przed Lwowską Komisją Egzaminacyjną. Tytuł profesora uzyskał 1 VII 1919. W czasie obłężenia Przemyśla przebywał z rodziną w Czechach. Z dn. 16 VIII 1915 objął na nowo obowiązki nauczycielskie w gimnazjum zasańskim. Poza pracą w macierzystym zakładzie dodatkowo pracował w latach szk. 1915/1916 i 1916/1917 w Prywatnym Gimnazjum Żeńskim Anny Rachalskiej oraz w latach 20. w Prywatnym Gimnazjum Żeńskim PP. Benedyktynek. Z dn. 31 VIII 1931 r. został przeniesiony do I Gimnazjum im. J. Słowackiego, gdzie uczył

do wybuchu II wojny światowej, kiedy wyjechał do rodziny do Warszawy, oraz w latach 1944/45–1949/50.

Aktywnie uczestniczył w pracach Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Przemyślu, będąc sekretarzem zarządu od 28 VI 1913 do wybuchu II wojny światowej, członkiem komitetu redakcyjnego tomu III Rocznika TPN za okres 1913–1922. Był redaktorem *Jednościówki. Pisma zbiorowego, wydane na dochód kolonii wakacyjnych przez Polskie Towarzystwo Higieniczne w Przemyślu*, Przemyśl 1928 (s. 1–22), w której zamieścił swoje wiersze: *Do „Klaudii”*, *U wodopoju Tytusa*, *Ach! Ta Celestyna!* (s. 5), *Czemu* (s. 17), *Czym jesteś dla mnie* (s. 17). Pisywał wiersze i opowiadania dla dzieci, niedrukowane; kilka przetrwało w rękopisach. Ogłaszał drukiem wiersze w „Ziemi Przemyskiej”: *Sokole zawołanie* (1928 R. 14 nr 24 s. 5), *Hosanna na wysokościach* (1929 R. 15 nr 52 s. 9), *Z cyklu myśliwego: Na ciągu słonek* (1928 R. 14 nr 21 s. 2), *Na stanowisku* (1928 R. 14 nr 23 s. 2), *Na zlocie kaczek* (1928 R. 14 nr 37 s. 20), *W zajęczym kotle...* (1929 R. 15 nr 2 s. 4). W „Gazecie Przemyskiej” (1913 nr 48 s. 2) zamieścił artykuł *Stanisław Orzechowski w 400-ną rocznicę urodzin*. W *Sprawozdaniu Dyrekcji Państwowego Gimnazjum im. Prof. K. Morawskiego w Przemyślu za rok szkolny 1926/27* (Przemyśl 1927), ogłosił wiersz z okazji uroczystości szkolnej związanej ze sprowadzeniem zwłok J. Słowackiego, *Na powrót „Króla Ducha”*. Wiersz ten był dwukrotnie czytany 16 i 25 czerwca 1927 r., podczas dwóch wieczorów poświęconych poecie, urządzonych przez młodzież Gimnazjum Morawskiego na scenie przemyskiego Zamku. Był również członkiem Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyż-

szych, przewodniczącym Sekcji Polonistycznej TNSW od 27 XI 1931. W ramach TNSW miał referaty: 22 II 1932 *Nowe metody w nauczaniu języka polskiego. Cz. I Gimnazjum niższe*, a 14 III 1931 r. *O nowych metodach nauczania języka polskiego*.

Był założycielem Polskiego Towarzystwa Higienicznego i organizatorem oraz kierownikiem kolonii letnich dla młodzieży szkół średnich z Przemyśla, urządzanych przez szereg lat w Rymanowie. 13 VI 1924 reżyserował przedstawienia urywków ze sztuk Wyspiańskiego na wieczorze poświęconym poecie przez młodzież szkolną. W 1925 r. wraz z profesorami Janem Barączem i Witoldem Nowakiem zorganizował *Wieczór listopadowy*. Przy pomocy dyrektora Jana Smolki, reżyserował dwa szkolne przedstawienia *Wesela* Wyspiańskiego, które wystawiono 24, 27 XI i 4 XII 1927 na scenie Zamku w Przemyślu, z okazji 20. rocznicy śmierci poety. Był też członkiem Ligi Morskiej i Kolonialnej. W 1937 r. Zarząd Główny Towarzystwa Polonistów Rzeczypospolitej zwrócił się do niego o powołanie w Przemyślu miejscowego oddziału towarzystwa. W Gimnazjum zasańskim prowadził drużynę harcerską; od 20 IX 1931 został opiekunem Hufca Harcerzy w Przemyślu.

W okresie okupacji przebywał w Warszawie u córki, a po powstaniu warszawskim wrócił 1 IV 1945 przez Zakopane i Kraków do Przemyśla. Po śmierci pierwszej żony Stefanii (3 maja 1943 r.), poślubił Jadwigę Jankowską. Z dn. 31 grudnia 1946 r. zmienił nazwisko na Horecki. Zmarł 3 II 1961 w Przemyślu, pochowany w Warszawie w grobowcu rodzinnym. Z małżeństwa z Marią Stefanią Liebich, zawartego 23 IV 1910, miał troje dzieci: córkę Zofię i synów Antoniego Waclawa i Józefa Wincentego.

Bibliografia: CDIAU, Kuratorium Lwowskiego Okręgu Szkolnego (f. 179), op. 7, spr. 23633; AP w Przemyślu, I Państwowe Liceum i Gimnazjum im. J. Słowackiego w Przemyślu i II Państwowe Liceum i Gimnazjum im. K. Morawskiego w Przemyślu (wybrane sygnatury); Archiwum Kuratorium Oświaty w Rzeszowie z siedzibą w Tarnobrzegu, sygn. 2714; Katalogi klasowe z lat 1944/45 – 1949/50 przechowywane w I LO im. J. Słowackiego w Przemyślu.

Pudłocki T., *Andrzej Skowronek – długoletni sekretarz Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Przemyślu*, „Rocznik Przemyski” 2005 z. 4, s. 157–164.